

Poslanci schválili skokové navýšení příspěvků na péči ve III. a IV. stupni závislosti

Poslanci dnes ve 3. čtení schválili senátní novelu zákona o sociálních službách, která významně navyšuje příspěvek na péči pro osoby ve III. a IV. stupni závislosti, které nevyužívají pobytové sociální služby. V nejvyšším IV. stupni (úplná závislost) se příspěvek zvýší ze stávajících 13 200 na 19 200 Kč. Pozměňovací návrh poslanců Romana Sklenáka a Aleny Gajdůškové (oba ČSSD) pak navyšuje příspěvek i ve III. stupni (těžká závislost), a to z 9 900 na 13 900 Kč u dětí a z 8 800 na 12 800 u dospělých.

Demografická data jsou neúprosná. Populace stárne a personální i lůžkové kapacity pobytových sociálních služeb již pomalu nestačí pokrýt poptávku. Výhled do budoucna je ale ještě varovnější. V roce 2030 bude zhruba čtvrtina obyvatelstva starší 65 let. V roce 2050 to bude už třetina obyvatelstva a každý desátý pak bude starší než 85 let. Je tedy nepochybné, že počet klientů sociálních služeb bude stále narůstat a tuto potřebu nemohou pokrývat jen pobytové sociální služby.

„Potřebujeme masivně rozšířit jak pobytová zařízení, tak neformální způsoby poskytování péče. Pozměňovací návrh Romana Sklenáka, který dnes poslanecká sněmovna schválila, podporuje právě ty neformální pečovatele, kteří 24 hodin denně a 7 dní v týdnu pečují doma o ty nejsložitější a nejtěžší případy ve III. a IV. stupni závislosti. S ohledem na demografická data jsme přesvědčeni, že posilování neformální péče představuje správný trend,“ sdělila po hlasování ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová (ČSSD).

Lidé chtějí být raději doma

Cílem zvýšení příspěvků ve III. a IV. stupni závislosti je odlehčit finanční situaci těm, kteří se rozhodnou pečovat o své blízké v domácím prostředí. V současnosti je reálná dostupnost pomoci u příjemců příspěvku v III. a IV. stupni závislosti značně disproporční a znevýhodňuje ty, kteří si zvolí tuto náročnou cestu pomoci blízké osobě. Zůstat v péči blízké osoby v domácím prostředí upřednostňují nejen pacienti a jejich blízcí, ale jde o vhodnější variantu i ze zdravotního hlediska. Pobyt v domácím prostředí má totiž pozitivní vliv na psychiku a celkový zdravotní stav pacientů. Zvláště patrné je to u dětí, neboť III. a IV. stupeň závislosti se zdaleka netýká jen starých osob. Lidé, kteří se rozhodnou obětovat své pohodlí a možný výdělek v práci proto, aby mohli posloužit svým blízkým, se často dostávají do velmi složité ekonomické situace. Podle průzkumu Ministerstva práce a sociálních věcí je téměř třetina pečovatelů nucena využít své úspory, neočekávaný měsíční výdaj ve výši 9600 Kč představuje problém pro nadpoloviční většinu pečovatelů a většina neformálních pečovatelů (respondentů) uvedla, že s celkovým měsíčním příjmem vystačí jen s obtížemi.

Tenká hranice mezi III. a IV. stupněm

O často existenčních problémech lidí, kteří se rozhodli vzít na sebe břímě péče o osobu blízkou, se ví už nějakou dobu. Návrh na zvýšení těchto příspěvků proto připravila už vláda Bohuslava Sobotky (ČSSD). Příslušný sněmovní tisk se však s koncem volebního období nestihl projednat a návrh tedy „spadl pod stůl“.

Zvedli jej ale senátoři za ČSSD v čele s již bohužel zesnulým senátorem Vladimírem Plačkem (ČSSD) a předložili návrh, který osobám ve IV. stupni závislosti (úplná závislost), které nevyužívají pobytových sociálních služeb, zvyšuje příspěvek na péči z 13 200 na 19 200 Kč. Tento návrh posléze získal dostatečnou podporu poslanců v prvním i druhém čtení.

Podle poslance Romana Sklenáka (ČSSD) však bylo s ohledem na potřeby těchto lidí potřeba zajít ještě dál. Podle něj je totiž skutečná hranice mezi III. a IV. stupněm závislosti velmi tenká. Byl to prý také hlavní důvod, proč společně s poslankyní ČSSD Alenou Gajdůškovou navrhli, aby se navýšil i příspěvek lidem s III. stupněm závislosti. Pozměňovací návrh ČSSD se dotkne desítek tisíc lidí navíc. Zatímco navýšení ve IV. stupni se týká zhruba 25 tisíc osob, navýšení ve III. stupni závislosti se dotkne přibližně 60 tisíc osob.

Mnoho zdravotně postižených dnes spadá právě do této kategorie, což je také jeden z důvodů, proč návrh ČSSD ještě před hlasováním podpořila i Národní rada osob se zdravotním postižením (NRZP).

Tiskové oddělení MPSV